

Szénási Miklós

A POHÁR

Átlagos méretű, használt holmikat árusító üzletben vásárolt cipőik alá hajtani a világot még jelképesen sem akarták. Találkoztak, s amikor már harmadik vagy negyedik alkalommal látták egymást, és Bálintnak tetszett az a határozottság, a női nemről alkotott általános nézetektől igen messzire fajzott viselkedésmóddal, ami Judit jellemző sajátossága volt, a lány pedig végre olyan férfival akadt össze, aki nem illesztett mondatai közé céltalan trágárságokat, s ezen kívül éppen abban a szakaszában voltak életüknek, különösen Bálint, aki már huszonnyolc is elmúlt, amikor az emberben olthatatlan szomjúság támad, melyet csak egy olyan pohár víz olthat el, mely pohárról elmondható, miénk, arcuk összeért. Szerelem volt-e vagy sem, ezt utólag nehéz volna eldönteni. Csókolóztak, fogták egymás kezét, hosszú és meghitt sétákat tettek imbolyogva a felhőkarcolók alatt, és a rőt avart tiporva beszéltek önmagukról, vágyaikról, a nagy álomról, arról, amiről pontosan tudták, hogy soha nem fogják megvalósítani, de remélték, hogy ezt a másik talán nem veszi észre. Álmodoztak, mert a fiatalok és a szerelmesek álmodozni szoktak, csókolóztak, mert jólesett, és amikor lehetőségük adódott, gyorsan le is feküdtek, mert így volt jó, hogy nincs kibőjtölhetetlen várakozás, nincs türelem, csak a nyelvek vannak, a bőrön a tátogó pórusok, a nedvek, a szervezetben lejátszódó és a tudat által szabályozni már egyáltalán nem kívánt folyamatok.

Bálinték heten voltak testvérek, és Bálint a középső volt. József, a legidősebb műszaki rajzolóként dolgozott, hamar elromlott a szeme, pedig szüksége volt rá, hogy lássa a vonalzó mellett született kis ceruza- és tollnyomokat, ugyanis házak és ezáltal emberi életek épültek ezekre a vonalakra. A hatodik fiú már nem élt. Születése napján e rideg és néha szánalmasan csillogó világból gyorsan tovább is utazott, mintha az, amit látott az alagút szájából, nem töltötte volna el elegendő reménnyel és hittel az étellel kapcsolatban. Ki tudja, talán ő hozta a leghelyesebb döntést, mondogatta gyakran az ötödik, Nóra, aki lány volt, s akiről soha nem beszélt a család, hogy tizennyolcadik szü-

letésnapja után másfél héttel elköltözött otthonról, és írt egy levelet, melyben tájékoztatta szüleit és testvéreit, miszerint jól van, csak elege lett belőlük, és lehet, hogy szó szerint kurva lesz rövid időn belül, de nem kíván velük foglalkozni a továbbiakban, ne is keressék, nincs értelme. Édesanyjuk haja akkor lett hófehér, apjuk pedig, aki mindig korán indult dolgozni és mindig későn ért haza, a hétvégeken pedig rohant a kertbe, hogy azt a kis zöldséget, gyümölcsöt megtermelje, s enni adjon a tyúkoknak, mert ezek nélkül már régen felfordulhattak volna, hiszen a magafajta állami hivatalnok, még ha vasutas is, akkor sem kereshetett annyit, hogy ilyen népes családot el tudjon tartani, apjuk a levél érkezésének napján leitta magát, betörte a fürdőszoba ajtaját és a tükörbe vágott öklével. Azt mondták a nagyok, nem sírt, de ettől kezdve már csak azért jött haza a kertjükből, hogy hozza a hagymát, az epret, a krumplit, mikor minek volt szezonya. Meg tyúkot is, amit mindig az anyjuk ölt meg, kint az erkélyen, minden hite ellenére, mert Isten teremtményét látta az oktalan szárnyasokban is, és úgy érezte, minden késszúrással távolabb kerül a hön áhított túlvilági békétől, ami pedig egyetlen reménye volt még ebben a korban is, amikor imádkozni sem nagyon tudnak már az emberek, mert eszükbe sem jut, hogy ufókon és rajtuk kívül létezhetnek mások is a világegyetem határain belül. Bálint, a középső gyermek anyjában mindig a gyilkost látta, aki szeretettel fogja a kést, és a szeretet családjára irányul, de a penge a tyúkra. Kisgyerekként soha nem evett a leölt állatok húsból, de ahogy iskolás lett, napközis, a menzán nem hagyhatta ott mindig az ebédet. Bálintnál fiatalabbak hármán voltak. Erikának, aki olyan sokat dolgozott, mint az apjuk, s a helyi szálloda mesterszakácsainál is jobban főzött, és nagyobb rendet tartott maga körül, mint az összes szobaasszony együttvéve, indigónyi esélye sem maradt, hogy férjhez menjen. Könyvelő volt ugyanis a vendéglátóiparban, és cégénél elvárták, hogy első legyen számára az iktatás. Reggel korán kellett bemennie, és este, még nyáron is csak sötétedés körül volt lehetősége, hogy hazainduljon, különben sohasem ért volna a számlák és a listák végére, ugyanis valahogy mindig úgy adódott, hogy újabb és újabb adatokat kértek a főnökök, és ezeket senki más elő nem tudta keresni olyan biztonsággal, mint ő. Eszternek hívták a legkisebb lányt. Hároméves korában látott először kottát, és pár nap múlva már folyamatosan tudta olvasni az öt vonalra rótt titkokat. Különös gyermek volt, aki miatt hosszas töprengések és átvirrasztott éjszakák után, melyeknek különben nem igazán volt értelmük, hiszen

senkivel nem oszthatta meg kételyeit anyjuk, gyermekpszichológushoz ment az egész család. Az asszisztensnő hátrahőkölt, amikor kilépett, hogy ki a következő és felállt hat gyermek, meg az erőteljes testalkatú, bár, mint a benti beszélgetés során kiderült, lényegesen gyengébb idegzetű asszony. Csak akkor nyugodtak meg az egészségügy fehércöpenyes dolgozói, mikor a család eltávozott, pedig magában a rendelőben csak az Eszterke nevű kislány és a mama járt, de amit hallott és látott, az a doktornót teljesen felkavarta, idegessége pedig beosztottjaira is átragadt, mintha vírusos eredetű lett volna. Neveljen belőle művészt – mondta a doktornő, amikor nem jutottak közös nevezőre az édesanyával, és felállt, hogy személyesen tárja ki előttük az ajtót, ezzel jelezve, hogy végérvényesen befejezte a konzultációt. A legkisebbik fiú volt, Ferenc, vagy ahogy mindenki hívta, Ferike ezt nem is tudta lemosni magáról, csak huszonnégy évesen, amikor összehaverkedtek Bálinttal, aki pontosan tíz évvel volt nála idősebb és öt kilóval könnyebb, és akkor, azon az estén annyi vér folyt a lakásban, hogy Eszter, aki már csak mint vendég tartózkodott ott, nem bírta tovább, és kihívta a rendőrséget.

Addig azonban sok minden történt Judit és Bálint között is. Egyik sétájuk alkalmával, mikor a hold kereke naivan kilépett a felhők gomolya mögül, ők pedig a városszéli erdő irányából hazafelé tartottak, ahol kisebb baráti társasággal szalonnát sütöttek, Bálint rosszul lett. Nem bírta a gyomra a zsíros ételt, elnézést kért, és a közeli bokor mögé ment, hogy könnyítsen magán. Először csak a levegő tört fel a gyomrából, némi hang kíséretében, amiről ugyan nem tehetett, de hogy ilyen szemérmes volt, ennyire férfi, igazi férfi, ahogy Judit értékelte, végképp sikerült beíratnia magát abba a könyvbe, amit a lány az általa megismert fiúkról vezetett. Ezt a bizonyos naplót Judit azért kezdte kora kamaszéveiben, mert úgy gondolta, ha leír mindenfélét, igazat és hamisat, olykor hagymázos történetfoszlányokat is mint naplójegyzeteket, és ezek egyszer szülei kezébe kerülnek, lesz esélye rá, hogy eltávozzanak e világból időnek előtte. Nem voltak ugyan kifejezett szörnyetegek, de olyan életet éltek, amivel e már nem gyermek és még nem felnőtt teremtés képtelen volt bármit is kezdeni. Apját, az erős és vezető beosztásban dolgozó férfit, aki vasárnap az ebédhez képes volt nyakkendőt kötni, mert úgy tartotta, hogy ez kijár a nőnek, aki főz és mos rá és gyermeket szül neki, fenntartás nélkül bálványozta. Apja másik énjét azonban, akinek nőügyei miatt folyamatosan szégyenkeznie kellett, s aki ha ivott, késsel zavarta körbe a csa-

ládót a folyosón, engesztelhetetlenül gyűlölte. Ha rosszat álmódott később, akkor is őt látta, ahogy botladozva, torz arccal kergeti, pedig a valóságban rég nem tudott már járni se nagyon az öreg. Aktív sportoló korában szerzett térd sérülése következtében évről évre rosszabbra fordult az állapota, és végül műteni kellett. Lassú, hosszadalmas lábadozás következett, hétköznapi pokol, ahogy Judit definiálta naplójában, ugyanis a szülők elszánt szelídséggel kínozták egymást. Anyjuk az apa csonkolását megelőzően végigjárta szinte minden létező női betegséggel a kórházakat. Noha egykor a szépségéről volt híres, hamar és hirtelen elvirágzott, tönkrement, idegei egyre kevésbé voltak képesek megbirkózni a felnőtt, önálló élet kihívásaival, a háztartás vezetésével, a kávéfőzéssel, a gyerekneveléssel járó feszültséggel, s a férje vezetői karrierjéből következő elvárásoknak sem bírt már megfelelni. Amellett, hogy anyai ágon genetikusan is terheltnek számított, mert nagyanyja férje nagyanyjának volt az unokatestvére, és hasonlóan közeli rokonok frigyéből származott. Így Judit is csak találgatni tudott, miért is érzi olykor elviselhetetlennek a külvilágot, a legkisebb zajt vagy éppen azt, ha percek óta meg sem szólal a telefon a szobájában. Anyai nagyanyját, aki ott lakott velük szemben a folyosón, csak azért nem vitették be a zárt osztályra, mert bérlakását azonnal elveszíthették volna, hiszen e tekintetben is ínséges idők jártak, s kincs, nagyobb, mint másfél szoba plusz étkező a belvárosban, aligha létezett a legtöbb ember számára. A szülők nem haltak szörnyet Judit jegyzeteitől, mert sohasem találtak rá, Judit viszont egészen addig folytatta az írást, míg eldöntötte, ehhez a fiúhoz, ehhez a Bálinthoz hozzá fog menni feleségül, ha megkéri, akkor pedig, biztos ami biztos, nehogy éppen ő akadjon rá, úgy döntött, elégeti.

Bálint tényleg megkérte Judit kezét, és e döntés bizonyos értelemben mindkettejük életének legszebb, de inkább legfontosabb napját hozta el. Judit számára a lánykérés annak igazolását jelentette, hogy ha az ember nő, s ennek ellenére olyan életet él, ami nem tipikusan nőies, elveihez pedig, melyek talán kétes igazságúak, de számára az egyedül elfogadható valóságot jelentik, összeszorított foggal és kitarítóan ragaszkodik, akkor is beérik a nőiség mint társadalmi létforma egyedül elfogadható gyümölcse. Ez pedig hihetetlen büszkeséggel töltötte el, ami viszont azt is jelentette, hogy az a kőarc, amivel néha a többi ember felé fordult, talán nem is annyira a sajátja. Vagy nem kőből van, hanem talán gipszből, ami kezdetben remekül formázható, ám sokkal kevésbé stabil.

Judit kamaszévei a lázadás jegyében teltek el. Utóbb persze belátta, nemet mondani mindenre és lehetséges megoldások felkínálása nélkül elvetni alapvetően kispolgári mentalításra utal. Nem az a hippi, fogalmazta meg az egyik fiú a bandából, akikkel a hátsó udvaron lógtak végig nyarakat, cigarettázgatva, sörözgetve, néha meg futva, ha feltűntek a rend egyenruhás őrei, akinek derékig ér a haja, mert ha mindenki növeszti a bozontját, akkor már senki nem különbözik a többitől, s ha mindenki egyforma, akkor más alternatíva, mint az oló meg a borotva aligha marad, hanem az, aki nem is hasonlított a képhez, ami a közgondolkodásban a hippiről él. Mivel a hippi különben a hatvanas évek ifjúságának volt jellegzetes fazonja, ők csak nosztalgiaiból váltak Berger-kópiákká, és a gyér mozikináltnak köszönhetően, hogy hónapról hónapra másorra tűzték hol itt, holott Milos Forman musical-adaptációját, a *Hairt*. Utóbb aztán, a fenti eszmefuttatásnak köszönhetően kivétel nélkül sorra kipördültek a társaságból, szétszóródtak, mint szandálból a sárga kavics a múzeumpark kusza ösvényeinek végén. Az egyik srác a jövedelemszerzés passzív módját választotta, pénzért közösült férfiakkal, és ebből egészen szép lakást hozott össze, szerencsétlenségére azonban tízemeletesekkel telítődött lakótelepen, ahol pár év alatt vészesen szétrobbant a közbiztonság és az élet hasonlatossá vált az észak-amerikai civilizáció legragyásabb foltjait jelentő periférikus munkásnegyedekben vánszorgó nyomorhoz, mely kerületek fénykorukban talán a középosztály számára elérhető csúcspontot jelentették, utóbb viszont, a fogyasztói kultúra körforgalmának megfelelően elnéptelenedtek, és csak a végképp menthetetlenek maradtak ott, elbarikádozva magukat mindentől és mindenkitől. Egy másik fiú butikot nyitott, majd profilt váltott, és szponzorként tűnt fel kulturális rendezvényeken, koncerteken, drogellenes fesztiválokon, ahol a büfében az ember nem csupán vodkához, meg kilencvenhat százalékos, tehát majdnem tiszta alkoholhoz juthatott, de természetes és mesterséges alapanyagú egyéb gyorsítókhoz is. Judit belátta, hippinek lenni a nyolcvanas évek még szocialista, ám a felszín alatt erősen kapitalizálódó világában igen értelmetlen cselekedet. Kortársainak jó részével ellentétben nem csatlakozott a „jövő itt van, de sose lesz vége” feliratú zászlót lobogtató URH–Kontroll–Sziámi-féle kultúr-rock and roll vonalhoz, sem a tradicionális közegétől megfosztott és alternatíváinak összes tartalékát felélt, durván évtizedes késéssel jelentkező punkmozgalomhoz, valamint nem tűnt fel a kilencvenes évek fordulóján

egymást elsősorban szövegeikkel késelő gótikus-, neo- és skinrockerek táborában sem. Szürke és szikár egyéniségnek hatott e paradéban, ám ha kinyitotta a száját, lazán sarokba szorította agresszív érveivel beszédpartnereit abból az alapállásból kiindulva, hogy egyrészt ő már mindenen túl van, másrészt pedig embert rajta kívül aligha hord(ott) hátán a föld. Ez Bálintnak nagyon tetszett, szerette Judit arcának pírját, ha elfogta a lányt a harag, és a szikrákat, melyekről kapcsolatuk kezdetén nem átalotta azt mesélni öccsének, Ferikének, hogy igenis képesek meggyújtani a cigit.

Juditnak Bálint a férfit jelentette, a falloszt és a magvetőt, az oltalmazó és felszolgáló hímet, az ellentétes pólust, mely épp különbözősége révén képes vonzerót kifejteni.

– Gyereket akarok tőled – súgta a lánykérést követően. A szabadban szerettek, az óvoda és a nyugdíjas otthon közötti átjáróban, és Bálint hagyta, hogy előbb a lány élvezzen el, csak aztán engedett szabad folyást a kikíváncozó sűrű, s mint utóbb olvasta, igen tápláló fehérjének. (Tizenhat adag nagyjából hétfogásos vacsorának felelt meg egy zsidó nő szerelmi életét taglaló könyv szerint.)

– Hol fogunk lakni? – kérdezte Bálint riadtan, ugyanis megszólalt benne a tudata mélyén lapuló és őskori félelemben élő elnyomott hím. Szüleinél több hely már nem volt. Nagyszülők, magányos nagybácsik vagy nagynénik sehol. Lakás nélkül családi élet nincs, a fizetése viszont, amit hónapról hónapra hazavitt, körülbelül a cigarettaszükségletére és az előzetes kalkulációk nélkül vásárolt könyvekre, üres magnókazettákra, gombfocicsapatokra volt elegendő.

– Nagyanyámnál – mondta Judit. Nem is emlékezett rá utóbb, hogyan tudta abban az ihletett pillanatban kitalálni az egyetlen lehetséges és teljesen az alkalom hangulatához illeszkedő választ. – Itt lakik velünk szemben, a folyosó túloldalán.

A kosz rémregényekbe illett, egyben nem is fért volna el. Legutoljára talán átadását megelőzően takaríthatták ki a lakást. Bálint legyőzte ellenszenvét, és csókot nyomott a mama képére. Több liter hipót és nyolc vagy tíz kefét használtak el a takarítás során. A nagy visszavonult a kisebbik szobába, a nagyobb az ifjú páré lett, akik családjuk minden tiltakozása ellenére kimondták a csak kezdetben és akkor is csupán mérsékelten boldogító igent. A mézeshetek tényleg mézések voltak, mert Bálint a második este eltörte a teához hozott, aranyló sziruppal teli üveget. Az ágyra folyt az egész és szelíden ringatta tetején, mint sárga óceán, az üvegszilánkokat. Röpült az ágy, s mert másra

nem futotta, felfújható matracon aludtak ettől kezdve, amire csak turisták, szerelmesek és idioták képesek.

Hol romlik el minden és miért, tette fel később Judit a nagy kérdést, hogy egyedül feküdt a szobában, és azon tűnődött, kellene-e sírni azért, mert a fia, Balázs leérettségizett és elköltözött. Igazán nem szerette soha ezt a gyereket. Az életét keretek közé szorította és elvette a lehetőséget előle, hogy megtalálja önmagát, azt, aki külön szerepet volna lenni nemzőinél. Túl hamar fogant meg Balázs? Talán. Juditnak nem azonnal tűnt fel, hogy a születését követő hetekben Bálint megváltozott. Már nem főzött kávé, nem vitte első szóra a teát, nem futott kifliért hajnalban és nem hozott heteken keresztül ajándékot, semmi apróságot, ami azelőtt elképzelhetetlen lett volna. Akkor, verte a párnát öklével, s egy pillanatra hátrahőkölt, ahogy elborzadt töredezett körmei láttán, azzal vigasztalta magát, hogy Bálint munkahelyváltoztatása miatt van ez. Új emberek, lényegesen rosszabb körülmények között kellett naponta tíz órát lehúznia, igaz, magasabb fizetésért, de jóval messzebb, mint ahol addig dolgozott, s ahonnan hazafordulhatott délben ebédelni. Judit eleget küszködött az ordító Balázzsal, nem ért rá naponta újabb és újabb szendvicskülönlegességeket alkotni, Bálint pedig árvának érezte magát. Az árvák szeretetre vágyanak. Bálint olykor nem is tudta, van-e lényeges különbség a szeretet és a szerelem között. Szerelmes volt Juditba, míg kettesben éltek. A torz, puffadt hasában édes terhet cipelő asszonnyal azonban már nem tudott mit kezdeni. Az a nő már nem a régi Judit volt. Hiába ugyanúgy fogta a cigarettát és fújta a füstöt, ahogy a másik, a korábbi Judit, aki felnézett rá, s akit ezért nagyon lehetett szeretni. Nem zavarta, hogy az anyja üvöltözik vele, dobja már el azt a rohadt cigarettát, miért nem képes megérteni, hogy a gyerek átítatódik a nikotinnal, és nyomorék is lehet akár. Később aztán, amikor Balázson első ízben mutatkoztak a károsodás jelei, mert immunrendszere gyenge volt, és a legkisebb szélben is súlyos megfázásokat szedett össze, Judit kategorikusan kijelentette, hogy az az idióta gyermekorvos félrekezelte a kisfiút az ócska és igénytelen gyógyszereivel. Ezt természetesen odavette a doktornőnek is. Bálintnak a szemébe mondta, hogy ha más nő szagát fogja érezni rajta, mehet, ahova akar. Bálint ezen csak azért nem vigyorgott, mert tudta, Judit nem viccel. S a biztonság kedvéért kioldalgott a fürdőszobába, hogy még egyszer megmosakodjon. Bálint szerelmes volt minden nőbe, aki engedte magát fogdosni, tartotta az arcát, a száját, és ha elragadta a hév, könnyű kézzel nyúlt a férfi nad-

rágjához. Szerelmes volt ezekbe a szeretetre éhes, olcsó gyári nőkbe. Utóbb, hogy olykor fény gyúlt az elfüggönyözött szobákban és a szösös pléd lecsúszott a nyirkos testekről, felfedezte, mennyire egyformák, idomtalan, elhízott mind, akár Judit. De vele ellentétben ezek legalább úgy tettek, mintha fontos volna számukra is az ölelkezés.

Judit akkor kergette el a férfit, amikor Balázs még nem járt iskolába. Nem a nőket unta meg, hanem Bálint álmait. Azt, hogy ott maradtak mindörökké a férfi pupillái mögött forgó sötét csodákkal teli birodalomban. A nagymama, a bolond öregasszony régen halott volt már ekkor. Néha vissza-visszajárt ugyan, Judit hallotta a fürdőszobából a csap csorgását, és ilyenkor kiverte a veríték, kérlek, vacogta, menj ki, Bálint, és nézd meg, mi az. A férfi kábán kitámolygott, elfordította a fogantyút, aztán beajult Judit mellé, és másnap soha nem emlékezett, történt-e valami az éjjel. A nagymama ilyenkor néha odacsoszogott a matrachoz, és hallgatta, hogy szuszog a két fiatal a paplan alatt, a reszkető nő meg a mélyen alvó férfi, de nem szólt hozzájuk. Szerette volna megkérdezni, mit keres a régi szobájában az a nyöszörgő, göthös kisfiú, de mire ideért, már nem emlékezett rá, mit is akart mondani.

– Kergesd el – ennyit dűnnyögött, amikor utoljára nyitotta ki a csapot a fürdőszobában, és Judit kimászott a paplan alól, felkapcsolta a lámpát a szobában, az étkezőben és a folyosón, és szemébe nézett. Aztán vállalt vont:

– Ne félj tőlem. Az unokám vagy.

Reggel már csak arra emlékezett Judit, hogy elege van Bálintból.

– Menj el – kérte. – Nem akarok veled élni.

Bálint nem értette az egészet. Addig anyukának szólította az anyósát és apukának az apósát, amitől azokat a hideg rázta, és tulajdonképpen Bálintot is, de őt az anyja úgy nevelte, fiam, ha beházasodsz egy családba, akkor ott találsz a te atyádat és a te atyádnak a feleségét, hát add meg nekik azt a tiszteletet, ami nekünk is kijárt volna. Nem tudta elképzelni, mi lesz, ha elmegy, s ha találkoznak az utcán, a boltban, mit is mondhat majd akkor nekik és mit fognak szólni ők, hogy már nem laknak együtt Judittal. Kérte, hadd maradjon. Judit azonban nem volt hajlandó visszavonulót fújni. Képébe vágta, mennyire gyenge, jellemtelen férfi Bálint, hogy tud mindent, hogy az összes piszkos kis szukát ismeri, és hogy sokáig úgy gondolta, még akkor is jobb, ha családban nő fel a gyermekük, ha az a férfi, aki az apja, eredendően egy jellemtelen senki.

– De most már vége. Kérlek, menj el.

Bálint haladékot kért. Két hetet. Annyi kell, magyarázta, hogy al-bérletet találjon. Az anyjához nem akart visszatérni, máshova meg nem mehetett. A két hétből három lett, hónap, másfél hónap, negyedév. Balázs Judit szobájába költözött, Bálint a gyerek régi helyét foglalta el. Tavasz volt, hogy végül lelépett, amikor már senki nem számított rá. Soha többé nem kopogtatott be az ajtón, nem hívta fel Juditot, nem érdekelte a gyerek, aki szerinte tönkretette különlegesen szép kapcsolatukat. Judit is jobban szerette volna, ha egyedül maradhat, ha a gyerek elköltözik az apjával, de neki nem volt már választása. A párna szöszös volt, a körme töredezett és a szobában sárgák a falak. Hogy elszaladtak az évek, gondolta Judit, mielőtt a villanykapcsolóhoz indult volna, és sírdogált még, mert Balázs felnőtt lett, elhagyta őt, ahogy mindenki, aki valaha fontos volt valamiért, kivéve talán a nagymamát, a bolond és halott öregasszonyt, aki olykor kinyitotta a fürdőszobában a csapot, mert szomjas volt, és nem emlékezett rá, hol talál poharat, a nyaka pedig nem hajlott egészen, képtelen volt odatartani a víz alá a száját, s Judit, hogy nem bírta már tovább fokozni ezt a mérhetetlen önsajnálatot, erőt vett végre magán, felkapcsolta a lámpát a szobában, az étkezőben, a konyhában, kinyitotta a szekrényt, levett a polcról egy poharat és bevitte a fürdőszobába, tessék, mondta a nagymamának, igyál.

A legyek vezették oda a szomszédokat. A vízzel és repedésekkel teli pohár akkor hullott csak darabjaira, hogy kifeszítették a földön fekvő nő kezéből.

(Zempléni Múza, 2006. tavasz)